

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apăre Marţi. Joi şi Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidieceane Sibiu strada Măcelarilor 45

Correspondenţele sunt a se adresa la
Redacţiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicaţi nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — şi timbru de 80 cr. pentru fie-care publicare.

Cabinetul Bánffy.

Tandem aliquando s'a născut noul cabinet.

După un cabinet ca Wekerle-Szilágyi se vină unul Bánffy-Wlassits după atâta frământare într'adevăr se poate dice că „parturiunt montes et nascitur ridiculus mus”.

Din cabinetul căzut au rămas numai generalul Fejérváry, carele a fost şi este persónă de încredere a Corónei şi ca atare de 10 ani încóce a făcut parte din toate cabinetele câte s'au perondat, şi va rămâne şi în viitor, până când îi va porunci regele să rămână, apoi croatul Iosipovich ca titularul unui portfoiu indiferent pentru magiari, şi cont. Festetich, care abia încăldise fotoliul ministerial, cel ocupase după demisionarea contelui Bethlen, care însă în cursul desbaterii bugetului seu s'a dovedit, că e o putere foarte mediocră între fostii sei colegi.

Acuiziţiuni nouă sunt: binecunoscutul Bánffy-paşa, doi secretari de stat: Lukács László la finanţe şi Erdélyi Sándor la justiţie, trei deputaţi: Perczel Dezső la interne, Daniel Ernő la comerţ şi Wlassits Gyula la culte şi instrucţiune publică.

Lukács şi Daniel sunt armeni, deci patrioţii armeni pot fi foarte mulţumiţi, căci în loc de unul au căpătat doi membri în cabinet.

Teră însă n'are nici un motiv de a se bucura de acest desnodământ, pentru-că interesele popórelor, care compon statul nu numai sunt desconsiderate, ci din contră considerând individualitatea şefului cabinetului, special românii şi saşii se pot considera de ofensaţi.

Noi din capul locului nu ne-am făcut nici o iluziune, pentru-că şciam, că după legile din 1848, care au creat ministeriul ungar, parlamentul nu se poate disolva până, când nu are buget votat, ércă Coróna se nu-şi pótă esercia dreptul de disolvare de astădată, s'a îngrijit cabinetul Wekerle,

cădută în disgrăţia Corónei, carele sciind, că numai posedă încrederea Ei, n'a aşteptat terminarea desbaterii bugetului, ci cu premeditare astută, în mijlocul desbaterilor şi-a dat dimisiunea, şi astfel a două órá a forţat Coróna, ca să-şi compună cabinetul numai din partidul poreclit „liberal”, carele astăzi are majoritate în cameră. Pentru aceea deja la începutul crizei am dis, că nu ne vom supăra de căderea cabinetului Wekerle, care ni-a făcut multe rele, dar n'avem causă nici să ne bucurăm de succesul său necunoscut, pentru-că pentru noi: „Selten kommt was besseres nach”.

Asta s'a şi împlinit. Pentru-că un cabinet cu firma „Bánffy-paşa” şi cu un specialist numai în cele criminale, un fost procuror cum este Wlassits la culte şi instrucţiune publică, pentru români nu pótă însemna inaugurarea unei ere mai blânde, mai drepte şi mai echitabile, ceea ce cu drept cuvânt putem pretinde.

Toate diarele opoziţionale îşi bat joc de noul cabinet, pe care-l dechiară de mediocr, de provisorissim, carele pentru teră să va manifesta numai în pensiunile urcate după scala de ministrii a cătorva „streberi”, dar în scurt timp va trebui să demisioneze.

Cea mai evidentă dovadă, că în saşi partida liberală şi corifeii ei consideră acest cabinet numai de un cabinet de tranziţiune este fapta, că nici unul din cunoscuţii matadori n'au primit să facă parte din noul cabinet. Din familia Tisza, a cărei creatură este cabinetul Bánffy, nici un membru nu este în cabinet, deşi bietul Bánffy ar fi fost fericit, dacă putea înrola pe ori-care din ei.

Noi credem, că viaţa noului cabinet va dura numai până când cele două proiecte de lege bisericesci vor cădea de nou, a două órá, în casa magnaţilor. Atunci Coróna nu-i va mai permite ca şi a treia órá să le forţeze, în

această sesiune, la magnaţi, ci cabinetul va trebui să demisioneze.

Până atunci însă bugetul va trebui să fie votat.

Cu bugetul votat apoi va putea Coróna se încerce sau éráşi cu Khuen-Héderváry sau cu Kállay sau cu altă persónă, care nu este angagiată partidului liberal, autorizându-o a disolva parlamentul, ca să creeze prin alegeri nouă o altă majoritate în parlament, carea apoi să inaugureze o altă politică.

Dacă am avé o lege electorală într'adevăr liberală, dréptă şi echitabilă, sigur că sistemul actual, monopolul jidano-liberal, ar căde cu ruşine, cu ajutorul legii electorale actuale însă, şi cu terorismul şi corupţiunile usitate la noi la alegeri, nu legăm mari speranţe nici de remediul radical contemplat.

Astăzi, compatrioţii nostri „prudenţi şi circumspecţi” micul popor săşesc au ajuns în poziţiune de a decide asupra sorţii cabinetului.

Se dice, că majoritatea partidului liberal, faţă de partidele opoziţionale este numai de 14 voturi, din care 13 sunt ale deputaţilor saşi.

Deci dacă 13 deputaţi saşi trec la opoziţie, guvernul trebuie să cadă deja la buget, pentru-că cu majoritate de un vot nu se pótă guverna.

Prin diare au şi ameninţat deputaţii saşi, că dacă Bánffy-paşa ar fi încredinţat cu formarea cabinetului, ei vor trece în opoziţie, diarele săşesci şi pretind cu energie ca deputaţii lor să părăsescă partidul liberal, al cărui căpitan a devenit deja Bánffy, ba şi unele comitete electorale pretind tot asemenea.

Noi însă, cari am avut privelisea, ca adoratul lor conducătoriu, reposatul episcop Dr. Teutsch să combată cu energie şi să declare de neacceptabile pentru saşi proiectele bisericesci, ca tot asemenea să declare şi reprezentanţa bisericescă sub actualul episcop şi totuşi „circumspecţi” deputaţi săşesci le au votat, o mă-

turism sincer, că nu credem, ca deputaţii saşi să părăsescă partidul liberal, ci folosindu-se de preteceşul, că nu Bánffy, ci Perczel este ministrul de interne, ba pótă li se va permite ca să se laude chiar, că în urma protestului lor n'a putut să pună Bánffy mâna pe portofoliul de interne, cu „prudenţă” vor rămâne unde sunt şi vor face pe Sleptrăgerii aceluia, pe care l'au cerut drept jertfa al învoiei lor cu cabinetul Szapáry.

Vederemo!

Revista politică.

Sub titlul „Un minister de perplexitate” scrie „Politik” din Praga între altele:

Corónei nu i-a rămas alta, decât de a însărcina pe baronul Bánffy cu misiunea formării cabinetului, aşadar de-a crea un ministeriu de perplexitate, care să va chieama Bánffy, şi va fi Wekerle, căci dl Bánffy este omul din graţia lui Wekerle. Cine de dl Bánffy? Un bărbat care de un şir de ani a fost fişpan şi s'a calificat astfel, încât în cele din urmă a trebuit să fie rechemat, pentru că a violentat aşa de mult pe saşi şi pe români, încât tipetele lor a ajuns chiar la urechile ministrului preşedinte Szapáry.

În curs de mulţi ani s'a silit înzădar, cu totă poziţia lui oficială, de a şi câştiga un mandat de deputat, când în fine i-a succés această, a ocupat în cameră o poziţie puţin observată. Spre a-l despăgubi pentru perderea poziţiei sale oficiale şi spre a lua conducerea parlamentului din mâinile slabe ale lui Péchy, guvernul l'a făcut preşedintele camerei, de-orece esteriorul lui dur presupunea ore care rigorositate. Dar şi în acest post baronul Bánffy cum şi a câştigat lauri? Freacărlle în cameră s'au continuat, el n'a dovedit dibăcia necesară şi a devenit un instrument în mâinile lui Wekerle, care l'a condus după plac şi a aflat în fine persónă aptă, la spaţele căreia pótă se întrige mai cu succés

FOIŢA

Pessimismul.

(Conferinţă publică ținută în Sibiu de prof. seminarial Dr. Vasile Saftu.)

(Urmare.)

I.

Pe uşa de marmură neagră şi antică stă scrisă următoarea explicare: Cuvântul „pessimism” vine dela latinescul *pessimus*, care pe româneşte se traduce cel mai rău. În pesterile acestui labirint zac osămintele acelor muritori, cari în viaţa lor au scris, că tot ce e în lume, toate plăcerile, bună-óră, jocurile de cărţi şi balurile, sunt neplăceri şi suferinţe, cu un cuvânt totă înmea asta vremelnică este rea şi netrebnică.

Priviţi p'aceşti trei indiviţi cu truntea încreţită şi cu ochii încruntaţi: Sunt Plinius, Zenon şi Epictet, cari în scrierile lor au preamărit sinuciderea, ba cel dintăiu a afirmat, că cu toate relele din lume tot au ómenii o însuşire superioară deilor, însuşirea de a şi lua viaţa când vreau. Aici se ne oprim puţin.

Dacă resfoim istoria, acest „sanctuar al gândirii şi al adevărului, fiacăra religiei,

a patriei şi a artelor”, cum îi dice M. Coşălnicean, ne convingem, că ómenii au fost înclinaţi spre pessimism cu deosebire la sfârşitul unor mari període culturale. Pessimismul este efusul unei culturi, căreia îi lipsesc forţele morali, cari singure sunt în stare să susţină şi să înviescască viaţa omului. Cam pe la sfârşitul culturii vechi a exprimat şi împăratul Septimiu Sever în óra morţii cunoscutele cuvinte: *Omnia fui et nihil expedit*, cu alte vorbe, mi-am făcut toate poţele şi toate sunt deşertăciune.

Pe baza acestei experienţe istorice trebuie să admitem, că şi noi suntem la sfârşitul unei mari període culturale, că şi noi ne apropiem tot mai tare de cunoscutul *fin de siècle*, pentru că nici odată n'au fost cetite cu mai multă plăcere scrierile cu caracter pessimistic, ca azi. Schopenhauer bună-óră este azi mult mai căutat de cât neîntrecutul Kant, de şi cel dintăiu n'are alt merit, de cât că a întrodus, cei drept cu o măiestrie genială, pessimismul lui Plinius, Zenon şi Epictet în filosofia modernă. — Mai diarele trecute am cetit, că un student german înainte de aşi curma viaţa, a pachetat şi a trimis tatălui său scrierile lui Schopenhauer. Oribil present! Dar aşa este

trebuie se recunoscem, că curentul pessimistic pătrunde tot mai afund în sinul societăţii ómenesci, cu deosebire acolo, unde cultura este mai superioară.

Pentru că numele lui Schopenhauer îl auţi foarte des pomenindu-se, ba aşi pute dice, că e în deobşte cunoscut, să ne oprim puţin la filosofia lui. Voiu căuta, să fiu cât se pótă de scurt, pentru că sunt de convingerea, că prea multă filosofie plictisescă cu deosebire pe secul frumos, care e aşa de bine reprezentat aici.

Arthur Schopenhauer s'a născut în anul 1788 la 22 Februarie în Stuthof lângă Danzig. Ca un lucru vrednic de şciut, vă spun şi aceea, că părinţii săi, Floris şi Iohanna, nu s'au căsătorit din dragoste, ci din ambiţiune, c'au cum s'ar dice astăzi din *convenţiune*, — o împregiurare, care pe lângă iritabilitatea ce-i caracterisa pe amândoi, trebuie că a contribuit în câtra şi la caracterul ursuz al fiului lor. Un avis acesta pentru candidaţi să pună mai mare preţ pe dragoste, când e vorba de singurul pas însemnat, care-l fac ei cu voia lor în viaţă. Ca ómeni tineri se vedeau prea rar. Bărbatul era ocupat în Danzig cu afacerile de comerţ, stătea numai Sâmbăta şi Dumi-

neca a casă la moşia sa Stuthof, — a două împregiurare, care tre ue, că încă n'a rămas fără efect stricacios şi asupra lui Arthur. Al doilea avis pentru ómenii căsătoriţi deja, ca să se vadă mai des. Urmările acestui fel de trai sunt uşor de priceput: Mama lui Schopenhauer, Iohanna, fiind de fapt negligată de bărbatul său (o purtare se înţelege nescusabilă), stând totă săptămâna singură, de urt s'a apucat de literatură, şi fiind din fire foarte inteligentă, a ajuns după câţiva ani o literată atât de renumită, încât chiar şi lui Ghoete îi plăcea de scrierile ei. Se înţelege apoi, că pe când mama era cu el fundată în literatură, ércă tatăl său îşi vedea de treburile comerciale, Arthur al nostru îşi petrecea tot singur, pentru că şi el era de fapt negligat de părinţii lui. Cam aşa se întâmplă de regulă într-o familie, unde mama-şi îşi nagligă datorinţele ei proprii, pentru-că se găseşte prea multă plăcere în literatură. — Am rîs, când am cetit la biograful său Gwinner*), că odată mititelul Arthur aruncă case un păpuc într'un ciuber cu lapte, şi că césuri întregi s'a rugat de el ca să se éscă afară. — Dacă ar pute învia Schopenhauer

*) Wilhelm Gwinner: Schopenhauer's Leben.

Chiar și „Neue Freie Presse“ se îndoiesc, că noul ministru președinte va fi în stare să învingă greutatea împreună cu sistemul, de care s'a lovit predecesorii săi, căci n'a dat dovezi despre capabilitatea sa politică și despre dibăcia sa parlamentară.

Dacă vom avea în vedere, că noul ministru-președinte, pelângă partidele opoziționale mai vechi, va avea în contra sa și noua partidă catolică conservativă, că naționalitățile în Ungaria nu pot avea nici o simpatie pentru el, pentru că a dat deja dovezi de intoleranță sa și că chiar foile amicemagiilor se îndoiesc, dacă cu totă însărcinarea primită posedă încrederea coronei, și dacă posedând-o va fi în stare să și-o păstreze: atunci ajungem la concluziunea, că ministerul Bánffy nu este și nu poate fi durabil. Criza ministerială este momentan terminată, dar greua criză, ce frământă întreaga țară, va intra de acum înainte în curentul său adevărat.

Foile săsesci din Ardél sunt foarte nemulțamite cu persoana bar. Bánffy ca ministru. Deputații sași precum se scrie din Budapesta au declarat a nu lua partea guvernului, dacă rămâne bar. Bánffy cabinetul. Cercurile electorale săsesci conchiamă pe alegători la consfățuri în situațiunea grea, în care se află, alte cercuri au și adus deja hotăriri ca deputatul să fie invitat a părăsi șirurile liberalilor guvernamentali.

Foile săsesci scriu astfel despre cabinetul Bánffy:

„Siebenbürgisch Deutsches Tageb.“ scrie: Cele dintâi sentimente, ce ne cuprind la scirea despre numirea baronului Bánffy de ministru președinte, sunt marea îngrijire pentru viitor, periclitarea vieții noastre și reminențele triste ale zilelor trecute rele. Avem datorința față cu publicitatea să spunem lămurit, că față cu ministerul Bánffy, nu putem avea nici o credință.

Nu se poate uita ce a făcut fișpanul Bánffy în comitatul Bistriței. S'a folosit de o domnie volnică, care nu respectă lege, drept și echitate și aducerea aminte de fișpanul Bánffy îl face pentru noi imposibil pe ministrul Bánffy. În persoana lui e reprezentat sistemul lui Tisza, de a asupri naționalitățile.

Din aceste se vede, că politica săsescă nu-i poate, nu este permis să sprijinească ministerul Bánffy, aci se se naște pentru poporul nostru o cestiune de onoare, ca să nu se facă servul unui guvern, în fruntea căruia stă Bánffy, și toate acestea trebuie să le servescă ca directivă deputaților nostri.

Organul sașilor tineri „Kronstädter Zeitung“ dă următoarele:

Noul domnitor al încurcături politice din Ungaria este inamicul de mărte al poporului nostru, este bărbatul puterii brutale. Ca unul vom sta toți în contra acestui bărbat, care și bate joc de lege și drept, care a chinuit pe frații nostri dela Bistrița și care este inamicul de mărte al culturii noastre săsesci.

Cine nu ar roși, când ar trebui să se temă, că va exista un singur sas, care dela acest politician brutal să aștepte respectarea rasei noastre, sau că va exista un singur politician sas, care să pacteze cu acest tiran. Să mai aducem aminte poporului săsesc machinațiunile, brutalitățile și loviturile cu piciorul, de cari s'a folosit acest om în viața oficială și publică din Bistrița? Să ne promită ori și ce, nu-i putem crede, căci icóna lui e adânc întipărită în analele istoriei noastre, și a înfrumșețat icóna acestuia ar însemna eternizarea rușinii și lipsei noastre de onoare.

Nu ne am luptat de aceea pentru depărtarea fișpanului Bistriței și a companionului său dela Târnăvă (Bethlen Gábor), ca să ne plecăm înaintea ministrului-președinte Bánffy. În tabăra lui Bánffy nu-i permis să stea nici un sas de cmenie!

În cele mai multe diete provinciale din Austria se fac desbateri asupra diferitelor propuneri de reforma electorală. Se va împlini deci dorința principelui Schwarzenberg și a contelui Dipauli, cari în timpul său făcuseră și propuneri în direcțiunea acestei. Că aceste desbateri din dietele provinciale pot duce la un rezultat ore-care, vor contribui la clarificarea diferitelor păreri asupra acestei cestiuni, abia se poate spera.

În zilele trecute s'a adus pe tapet în dieta provincială din Praga un proiect de reforma electorală a celui lui bătrân Rieger, conform căruia deputații pentru Reichsrath vor avea să fie trimiși din dietele provinciale. Până acum însă proiectul acesta n'a fost sprijinit de nimenea.

Agentei Reuter i-se raportază din Tiencin, că japonezii înainteză bărbătesc spre Cin cin. Er oștea chineză se retrage spre murul chinez, unde — după cum se știe — se va opri și se va opune inamicului. Înaintarea trupelor e îngreunată prin troieni de zăpadă. Până acum s'au întemplat mai multe ciocniri de importanță secundară, în cari chinezii au mulți răniți.

După cum e informat „Standard“ japonezii și-au formulat condițiunile de pace în următoarele: Independența Coreei sub suveranitatea Japonului; cedarea unor anumite insule, demolară fortăreței Tokafort și a tuturor cetăților și fortărețelor situate în

drumul dintre Coreia și China; Port Arthur și Vul-baj val se nu mai fie porturi strategice; să se recunoască Japonului dreptul, ca dânsul să stabilească numărul corăbiilor de război, pe care China ar voi să și-le construiască în viitoriu, să se solvască o însemnată rebonificare a speselor de război, și — dacă e posibil — drept primul pas pentru încheierea alianței între Japon și China e a se croi o basă mai prețioasă.

Noutăți.

Anul nou al întemnițaților nostri.

Pe cum se scrie din Seghedin și Vaț iubii nostri condamnați politici din temnițele ungurești au primit la Crăciun și anul nou un număr enorm de felicitări și urări din toate unghiurile locuite de români, precum și vizitele mai multor prieteni și admiratori. La Crăciun a fost în Seghedin între alții dep. Grădiștean și dna El. C. Grădiștean, Virgil Arion etc. Se anunță totodată, că directorul temniței, bruceul Hatzinger, s'a purtat respectuos față de oșpeți și multora nu le-a permis intrarea. Astfel în prețuia anului nou, românii au voit să felicite pe părintele Vasile Lucaciu de onomastică, directorul însă nu le-a permis intrarea. În privința acestei „Segedi Híradó“ și după el și celelalte fol magiare. scriu următoarele: Sâmbăta trecută, în prețuia de anul nou, o parte din românii din Seghediu au mers la directorul închisorii de stat pentru de aș cere voia să felicite pe Lucaciu. Directorul însă, căruia i-sa părut, că prea mulți au cerut în aceea zi permisiunea de a visita pe arestanții politici, a refuzat de a le da voia cerută. În urma acestei, românii s'au dus înaintea închisorii și din stradă l'au felicitat pe Lucaciu, a căruia locuință se află în etagiu cu ferăstra spre stradă. Lucaciu le-a răspuns din ferăstra, începând să țină o vorbire, pe care n'a apucat s'o termine, de orece directorul închisorii l'a oprit. Românii s'au plâns contra refuzului directorului printr'o telegramă adresată ministerului de justiție.

Concertul sodalilor români. Nu se comunică, că concertul, ce l'ă Sâmbăta reuniunea sodalilor români din Sibiu, cu un program copios și românesc și la care își dau binevoitorul concurs dna Margareta Moldovan, dâora Olimpia Neagoe și dl Ilario R. Banciu, va fi cercetat de un public foarte numeros, deoarece mulți reclamă invitări, voind a participa. Acesta este un fapt înbucurător, meritând pe deplin reuniunea sodalilor nostri un sprijin și încurajare caldă, în toate privințele. Deorece însă invitățile tipărite au trecut, sunt rugate toate acele p. t. domne, dâore și domni, cari n'au primit invitări, să se considere de invitați prin această.

Serbarea „arătării Domnului“ în Cernăuți. Rânduia pentru serbarea bisericească în ziua „arătării Domnului“ la rîul

Iordanului în 6 Ianuarius, fiesată de înaltul consistoriu arhiepiscopesc este următoarea:

1. La 5 ore după mēdă nopte: Buna vestire a dîlei de serbare prin tragerea campaniei mari în toate bisericile.

2. La 6 ore dimineța: Tragerea tuturor campanelor biseriești și litie în toate bisericile. Er după acesta rînduēla mănecāndei (utrenii).

3. La 8 1/2 ore dimineța: Inceperea santei liturgii în biserica santei Paraschive și a sântului Nicolae.

4. La 9 ore dimineța: Inceperea s. liturgii în biserica seminarială.

5. La 10 ore dimineța: Venirea procesională a păstorilor de suflute cu poporeni dela biserica s. Paraschive și a s. Nicolae la biserica seminarială.

6. La 10 1/2 ore dimineța: Pornirea procesională din biserica seminarială prin șosēu a reședinței, universității prin piața capitală, și sēua capitală și strada palatului țerii la fântāna domnēscā.

7. La 11 ore înainte de amēdă-đi: Sānșirea apei și după încheierea întōrcērea procesională la biserica seminarială și la celelalte două biserici.

Patriarchul sērbesc despre scōlele sērbesci.

În pastorală sa de Crăciun, patriarchul Brancovici face amintire și de scōlele sērbesci confesionale, cari, în lipsa mijlocelor, se prădădesc în fericita nōstră Ungarie și se prefac în scōle comunale. Patriarchul spune mai departe, că încă în anul trecut, el a făcut un fond pentru ajutorarea scōlelor și a provocat și pe poporul sērb ca să contribuie la numitul fond. Apelul însă n'a avut nici un rezultat. Din incidentul sērbătorilor patriarchul din nou se adresează către poporul sērbesc și insistă, ca să nu părăsēscā cauza scōlelor confesionale sērbesci, cari sunt și au fost totdeaună cei mai puternici apărători ai eredității și ai naționalității sērbesci.

M. S. Regele Romāniei a conferit cu ocazia anului nou dlui Tache Ionescu, ministrul instrucciunei publice, insigniile de mare oficer al ordinului „Steua Romāniei“.

Principele moștenitoriu al Romāniei cu principesa Maria s'au reîntors Sāmbăta sēra la București. Alteța Sa, care până acum a fost I lu comandant al batalionului I de vēnatori, cu 1 Ianuarius 1895 s'a înaintat la gradul de locotenent-colonel în armată.

Diariistic. „Revista Orēstiei“ este titlul unui nou diar romānesc, ce apare dela anul nou în Orēstie. Noua fōie apare odată în sēptēmānă (Sāmbăta) și apēra interesele economice și culturale ale poporului romān din comitatul Hunedōrei. Proprietarul noului diar este institutul tipografic „Minerva“ a căruia direcțiune a hotārit înființarea lui, er redactor responsabil e dl Dr. Silviu Moldovan. Abonamentul costă pe an 4 fl., pe 1/2 an 2 fl., er pe 1/4 an 1 fl. Abonamentele sunt a se adresa institutului tipografic „Minerva“ în Orēstie (Szászváros).

acum, m'am gândit eu în mine, l'ași ruga și eu luni întregi, nu cēsuri, să scōtă pantoful pesimismului din capetele multor ōmeni. — Ca copil de 6 ani l'au gāsīt pārinții lui pe stradă stānd singur și desperat, pentru că așa din senin și-a închipuit, că ei îl vor părăsi. Ca june era în gradul suprem ipocondru, fi era fricā, că mōre de oficiā. Când a isbucnit rēșboiul între francezi și germani sē tēmea, că l'ia la miliție. Din Neapol a fugit de vērsat, din Berlin de colerā. În Verona avea ideia fiesā, că ar fi luat o prisă de tutun, care era otrāvit. Vērfurile pipelor le ținea închise, le scōtea numai cānd fuma. — Dacă sē făcea larmā pe stradā peste nōpte, sāria repede din pat, puneā māna pe sabie și pe pistōle, cari le țineā totdeaună încārcate. Cānd nu era deosebit impresionat avea o ingrigire continuā în internul sēu, care îl făcea să vadā pericole și acolo, unde nu erau. Acēstā împrejurare îi făcea imposibilā convenirea cu ōmenii; chinuia chiar și pe prietini săi mai de departe cu bănuiala, nu sta cu nimenea la masā în vre-un birt, de fricā sē nu-l lase în „stich“ și la urmā sē fie el silit, să plătēscā „techiul“ sau mai pe romānesce „protocolul“. De altfel fiind pārinții lui fōrte bogāți, după mōrtea

tātālui sēu i-a rēmas o avere atāt de frumōsā, încāt putea trăi baronesce numai din interese. Hārtile lui de valōre erau depuse — nu-mi mai aduc bine aminte — ori la banca din Stockholm, ori din Antwerpen, ori din Florența. Atātā sciu, că el trāia tot cu frica în sin, că sē pōte întēmpla în tot momentul un crach și el rēmāne fārā nici o subsistență. De aceea schimba fōrte des banii, îi ridica și depunea în alte părți. În cartea de socoteli scria, cānd latinesce, cānd englezece, cānd grecesce, ca sē nu pricēpā servitori. Se tēmea de vr'un proces criminal, în urma căruia își putea perde averea. Nici odatā nu s'a încēdūt în briciul vre-unui barbier; totdeaună se gāsia în busunarul lui un pāhārel de cālătorie, ca nu cumva sē se molipsiascā bēnd din locale publice după alții. De frica vre-unei mōrți apareute a dispas, ca după mōrte corpul sēu să stea neacoperit prestē timpul preseris, ca se se convingā lumea, dacă întru adevēr a murit sau nu? El era de ideea lui Chamfort, că începutul înțelepciunii e frica de ōmeni și că cine n'a devenit misantrop pānā la 40 de ani, acela n'a iubit ōmenii. Bine a făcut, că nu s'a gāndit nici odatā la însurātōre, deși n'a avut ocaziune să cetēscā bro-

șura: „Soll man heirathen?“), de orece a apărut numai în zilele nōstre.

Cred, Dōnnelor și Domnilor, că am înșirat destule trāsături caracteristice, ca să vē puteți face o idee clarā despre Arthur Schopenhauer. Ca concluse v'ași întrebā eu la rēndul meu: Sē mai mirā vre-unul dintre dvōstrā, că un astfel de om a fost și a produs scrieri pesimiste? Apoi din toate rezultā, că el nu era numai un misantrop, ci un catafronantrop, adecā un disprețuitor de ōmeni. „Nici odatā nu s'a simțit un om în mijlocul societății, — ăce Gwinner — atāt de isolat, ca Schopenhauer. Anahoretul indian este o ființă socială în comparațiune cu el.“

Nu trebuie dar să ne mirām, cānd cetim la un astfel de om idei, ca cele urmātōre; Isvorul existenței nōstre este un bold inconstiu, pe care el îl numesce voință. (Opul sēu de căpetenie e: Die Welt als Wille und Vorstellung, pe romānesce: lumea ca voință și reprezentare). Deci, înainte de toate a existat voința. Acēstā voință însă care ne-a creat, a trebuit să fie ōrbā, căci,

* O broșură contra cășătoriei, a cărei existență încă caracterisēază pesimismul din zilele nōstre,

dacă ar fi fost o voință cu vedere, atunci ar fi trebuit să fie un model rēutācijas. Acēstā voință ōrbā a dat lumii viață, — lumea e numai o reprezentare a voinței. Pentru că voința a fost ōrbā, acēstā lume e cea mai rea operā, care și-o pōte închipiui cineva. Într'nsa durerea e pozitivā și plăcerea negativā. Cea mai mare fericire este prin urmare a nu fi, a nu exista. — Am promis, să fiu scurt, deci trebuie să mă țin de vorbā. În cuintesență, în acestea sē concentrează filosofia lui Schopenhauer. Ca sē nu fiu însă nedrept, trebuie să amintesc, că între multe calități rele, Schopenhauer a avut și însușiri escelente. Așa scrie mamā-sa într'o scrisōre despre dēnsul (Vēđi Gwinner): „Iubirea de adevēr e vērtutea lui cea mai mare, nici odatā n'am audīt ieșind din gura lui minciună.“ O, ce bine ar fi, să pōtā afirma toate mamele despre fi lor aceluși lucru, cu deosebire despre aceia, cari s'au dedicat condeiului! În zilele nōstre mie mi se pare, că se potrivesc mai bine cuvintele lui Taleyrand: „Se vede, că Dđeu i a dat omului limbā, ca să-și ascundā gāndurile.“

(Va urma).

Cum se câpătuiesc patrioții? Sub Tisza Kálmán s'a votat legea de pensionare a ministrilor și după §. 27 al acestei legi un ministru dacă e absolvat de postul său, capătă pensie de 4000 fl. dar acesta se urcă, a avut și alte servicii. Astfel Tisza Kálmán trage și azi 8000 fl. pensie, anuală. Fostul cabinet Wekerle se pensionează astfel: Wekerle 8000 fl., contele Andrássy 4000, Lukács Béla 5000, Eötvös Loránd 8000, Hieronymi 8000, Szilágyi 8000, și secretarul de stat Pulszky 4000 fl. — Apoi se nu fii ministru — magiar... cel puțin trei zile.

Miscarea populației române din Brașov în anul 1894 este în total acesta: Nasceri: 281 (152 băieți și 129 fete); cununii: 34; morți 266. Numărul născerilor față de al morților întrece cu 15.

În special, în parohia română gr.-or. din cetatea Brașovului s'au născut în anul 1894: 6 băieți și 3 fete; cununii au fost 2; au reposat 4 bărbați și 4 femei.

În parohia sf. Nicolae: Nasceri: 72 bărbați și 65 femei; cununii: 28. Au reposat 59 bărbați și 73 femei.

În parohia sf. Treimi de pe Tocile: Nasceri: 30 băieți și 28 fete; cununii 20. Au reposat 32 bărbați și 25 femei.

În parohia sf. Adormiri din Brașovul vechiu: Nasceri 44 băieți și 33 femei; cununii 12, dintre cari una micșă. Au reposat 45 bărbați și 34 femei, serie „Gaz. Trans.”.

Sciri din România. M. S. Regele Carol a adresat cu ocaziunea anului nou armatei următorul ordin de zi: Ostași! Cu o adâncă mulțămire am vădut, că silințele, ce șefii vostri le-au dat pentru voi, nu au rămas neroditoare. Manevrele din anul trecut sunt o viață dovedă, că ați știut se vă folosiți de învățămintele ce vi-s'au dat. Mândru că scumpa mea armată este vrednică de jertfe, ce țara face pentru dânsa, cu o adevărată bucurie vă urez, ofițeri, sub-ofițeri, caporali și soldați, ani mulți fericiti!

Un episcop contra corpului episcopesc. Pastorală comună întocmită de conferința din Dec. a episcopatului rom.-cat. precum am mai scris a apărut deja. Ea designează poziția, ce clerul are s'o ia față de reformele politice bisericești. Episcopul rom. cat. din Cașovia, Sigismund Bubics, a scos în publicitate el singur o altă pastorală, care difere de cea comună. Pastorală episcopului Bubics a produs mare senzație în cercurile corpului episcopesc, deoarece el provacă pe credincioșii bisericii să se împace cu starea, ce s'a creat prin politica bisericească a guvernului și să înceteze cu lupta. Episcopul își motivează pasul cu aceea că nu e permis a servi armele luptei dogmatice dușmanilor statului magiar.

Comerțul românesc cu țările străine. În cei zece ani din urmă comerțul României a luat un sbor foarte înălțător. Așa mișcarea totală e importărilor și exportărilor, a căror valoare în anul 1-84 era de 479 milioane franci, a crescut în cei zece ani ulteriori la valoarea de 801 milioane franci, va să zică aproape s'a în-doit. Ceea ce e mai înălțător, exportățiile au luat o întindere aproape îndoită față cu importățiile. Așa de exemplu creșterea importățiilor în 1893 reprezintă 32% în timp ce a exportățiilor face 50% față cu anul 1884. În scurt timp însă, după-ce se va termina podul peste Dunăre și se va construi portul dela Constanța, mișcarea comercială a României va lua, de sigur, o întindere îndoită.

Juncțiunile României cu Austro-Ungaria. „Adevărul” află, că la primăvară se va începe construirea tunelului dela Ghi-meș pentru a se împreuna astfel liniile ferate din Transilvania cu linia Adjud-Ocna Moinești-Palanca-Ghimeș din România. Acest tunel va fi cel mai lung din cele existente azi în Europa; si va avea o lungime de peste 17 kilometri. Cheltuielile de construcție conform convenției încheiate în 1891 între România și Austro-Ungaria, privitoare la racordarea liniilor române cu cele ungare, vor fi suportate de statul ungăr.

Construirea portului dela Constanța. În fine s'a apropiat vremea în care marele plan al isbutirii liniile noastre ferate la Marea-Negru prin podul peste Dunăre și prin punerea portului Constanța în stare d'a primi vasele mari ale globului nu va mai fi un vis, ci o realitate și încă din cele mai binefăcătoare, nu numai pentru comerțul nostru dar și pentru comerțul Germaniei de Nord și acela al Austro-Ungariei centrale cu destinațiune pentru Orient și pentru estul Orient.

Sciri oficiale spun în adevăr, că în Iuliu 1895 podul peste Dunăre va fi gata și dat circulațiunii. În ce privește construirea portului dela Constanța aflăm din aceeași sursă, că Consiliul de ministri convingându-se că vechile planuri privitoare la construirea portului din Constanța, sunt defectuoase și realizarea lor ar costa aproape treizeci milioane, a decis schimbarea acelor planuri.

În conformitate cu această hotărâre, dl ministru C. Olănescu, a înstituit o comisiune de specialiști pentru a întocmi un nou plan de reconstruire a portului din Constanța.

Planurile sunt aproape terminate și după toate probabilitățile, realizarea nu va costa mai mult de 16 milioane franci.

Lucrările se vor începe la primăvară și se speră, că în vara anului 1896 portul va putea fi inaugurat.

Pe lângă port se va construi și nisele docuri întocmai ca cele din Galați, cari vor fi iluminate cu electricitate. De altfel motorul electric al docurilor va servi totodată și pentru luminarea electrică a întregului oraș, pentru care comuna va plăti o sumă anuală, nefăcșată încă, ministerului domeniilor.

Prin urmare, în vara anului 1896 marele vis al românilor d'a putea exporta iarna ca și vara produsele țării, de-a face din România o mare cale internațională pentru transportarea mărfurilor germane și austro-ungare în Orient și estul Orient și fără transbordament prin Constanța și de-a spori considerabil traficul liniilor sale ferate și ca consecință veniturile statului, în vara anului 1896 dicem, vașul românilor și marea idee de-a ne deschide drumul la Mare, va fi un fapt împlinit pentru onorea țării și a bărbatilor, cari au conceput și executat acest plan regenerator, serie „Curier. Fin.” din București.

Aniversarea născerii lui Cicero. Marcus Tullius Cicero, cel mai mare orator al Romei vechi și unul dintre cei mai meritați bărbați de stat ai republicii romane, s'a născut în 4 Ianuarie anul 106 înainte de Christos în Arpinum. De atunci până acum în 4 Ianuarie 1895, anul dela Christos, — se împlinesc tocmai 2000 ani. Nu este astăzi popor în lumea cultă, care se nu cunoască numele lui Cicero, care prin mărețele sale nisuițe, prin iubirea sa de patrie, prin aptitudinile și puterea neîntrecută a oratoriei sale, neperitoriu și-a făcut numele pentru vecinicie în istoria posterității și pe care concetățenii săi cu drept și l-au numit „părintele patriei”. Ne mai amintind de tragicul sfârșit al viații acestui mare geniu roman, el merită, ca întreaga lume cultă să-și aducă cu reverință aminte cel puțin de ziua aniversală a născerii unuia dintre cei mai mari romani.

Correspondențe particulare ale „Telegrafului Român”.

Zlăsti, la 2/14. Ianuarie 1885.

Stimate d-nule redactor!

Este un adevăr real, că contrabuțiunile statului se urcă din an în an, în drepturile noastre suntem prescurtați din zi în zi și cu deosebire poporul dela sate, care prin profesiunea sa de prediceștiune: economia de câmp, aduce statului foloșele cele mai mari și în cele mai multe cazuri obosala nu-i se rentează-er, față de cele mai multe drepturi i s'ar putea da atributul de „tolerat” deși din banii lui agonisiți cu multă sudor se plătesc ampoliații statului dela alfa până la omega, ba și cel din urmă servitoriu de poștă și față de el se faurază legi excepționale în continu.

Iată acum vine și oficiul postal cu o lege ori exlege, nu știu toate, dar oficiul postal din opidul Hune-

dora nouă celor dela sate ne-a denegat dreptul a ne scote înșine epistolele private ori oficiose ba chiar nici jurnalele, — excepțiune ar face dîc densii, dacă singuraticii ne-am închiria câte o cutie separată pelângă o tacsă lunară de 50 cr. la dincontră acele se trimit oficiului notarial, er acela ni le espedeză la săptămână, ori la două săptămâni, când din respectiva comună merge cineva ori trage la porunci cum se dîce *).

Prea onorate dnule redactor! Dacă acesta este lege și acest drept le compete oficiilor postali cu deosebire noi preoții cum ne vom sci orienta acum? când ordinăciunile mai înalte ni se trimit prin poștă, când cei mai mulți suntem prenumerați la foia „Telegraful Roman” și atât unele cât și altele ni se inmanuază a treia zi după scripturi, fiind notariul îndepărtat cu locuință și la notariu nu au omienii lipsuri așa dese ca la oraș, de unde ne putem primi corespondințele și jurnalele la timpul seu. căci altcum numai așa are înțeles să ne jertim banii nostri; și voia să fim în curent cu evenimentele zilelor.

Un cas concret: oficiul protopresbiter al tractului Hațeg trimite unui preot o hârtie oficiosă, ca pe cutare Duminecă să-l aștepte în comuna N. în afaceri de oficiu, er preotul o primesce cu 8 zile mai târziu, după terminul prefript de protopresbiter și astfel de casuri au mai ocurat și că vor ocura numai începe nici o îndoială.

Ôre acesta procedură nu este chiar spre dauna redacțiunii, dacă așa este apoi puțin interes mai au pentru noi jurnalele, dacă acele sosesc la noi ca căciula de ôie, după ploie. L. U.

Țara noastră.

— Apeșieri. —

Despre cartea apărută cu acesta titlul reproducem azi două păreri din două organe ale noastre.

„Dreptatea” (Nr. 283) scrie:

„Țara noastră”. Sub acest titlu a apărut în broșură interesanta descriere a Ardelului, lucrată de Silvestru Moldovan, redactor al „Telegrafului Român” și al „Rânduniceii” din Sibiu. Deși cuprinsul acestei broșuri este publicului cunoscut din colonele „Telegrafului”, totuși materia este destul de interesantă și instructivă, pentru a ocupa loc onorific în biblioteca fie-cărui cărtutariu. Asupra detaliilor, eventual vom reveni.”

„Gazeta Transilvaniei” (Nr. 284) scrie astfel:

„În tipografia archidieceșană din Sibiu a apărut escelenta scriere a dlui Silvestru Moldovan, intitulată „Țara noastră”. (Descrierea părților Ardelului dela Mureș spre mîdă-și și valea Mureșului). O carte voluminoasă, conținând 446 pag. Pe lângă prefață, în partea dintăiu se arată între altele isvôrele, de cari s'a folosit autorul, cum și cuprinsul materiei, er în partea din urmă un indice alfabetic al localităților cu numirile lor române, germane și magiare. În parte este cunoscută și cetitorilor nostri această scriere, din care am reproduc mai multe foiletoane. Valoarea ei e necontestabilă. O monografie a Ardelului, scrisă cu atăta pricepere, într'un stil atât de popular, și cu un sistem atât de practic încă n'a apărut până acum în limba românească. Prețul ei e numai 1 fl. (3 lei). Ar fi foarte de dorit, ca această prețioasă carte să nu lipsescă nici dintr'o bibliotecă populară română.”

Bibliografic.

„Vulturul” foia umoristică din Oradea-Mare, a intrat în anul al IV-lea al existenței sale. Nrul de probă al anului nou, apărut la 1/13 Ianuarie a. c. este bogat în materie hazlie și ilustrațiuni bune și potrivite.

„Vulturul” devine tot mai interesant și amuzant; el își întinde aripele și ghiarele asupra întregii români, forfecând și sgăriind totul, ce-i pare

*) Faceți arătare la direcț. postală concernentă pentru astfel de procedură. Red.

netrebnic în viața publică; afară de acesta în colonele lui se publică tot felul de glume din viața de toate zilele etc.

După trecutul și progresele, ce a făcut acesta foie, noi credem, că în scurt timp ea o să devie nu numai una dintre foile de frunte umoristice la noi, — ci va sta alături cu foile streine de felul acesta. Acesta însă numai așa, dacă ea va fi spriginită cu de-a diusul de publicul român, sprigin, care-l merită pe deplin și la care îndemnăm on. public.

„Vulturul” apare de 2 ori pe lună și costă pe an 6 fl. pe 1/2-an 3 fl. pe 1/4-an 1 fl. 50 cr.

— „Lumea ilustrată”, broșura 22 (Nr 43—44) are următorul sumariu:

„Cronica”, reporterul, de Gion. — „Cântă-mi”, poezie de Mariu. — „A mea este răsunarea”, roman de Hall Taine. — „Dr. Felix”, bibliografie. — „Flori de ghiță”, poezie de Ludovic Dauș. — „Lăcomie”, anecdotă populară, de D. Teleor. — „De cât o judecată drăptă”, din proverbele românesce, de Emanoil Părăian. — „Mihail Deșliu”, bibliografie. — „Serviciu de ordonanță”, de dela Hotărâni. — „Tatei”, sonet de A. Steurman. — „Flori de lămâie”, poezie de Anna Ciupagea. — „Nelly”, poezie de Dem. Moldovean. — „Epigramă”, de N. D. Giorgian. — „George Sterian” biografie de A. C. „Akmiutis”, după Jean Reibrach, de I. S. Spartali. — „Crăciunul”, poezie de Silvan. — „Ce stai?...”, poezie de J. Bonifaciu-Hétrat. — „Între morminte”, poezie de Const. Z. Buzdugan. — „Mansarda”, după Charles Desluis traduce. — „Perietzean-Buzău”, biografie. — „Felurimi”. — „Comora casei și a familiei.

Ilustrațiuni: Palatul regal din București în ziua serbarei nunții de argint a suveranilor. — Palatul regal din București în ziua serbarei nunții de argint a suveranilor. — Dr. Felix, portret. — Mihail Deșliu, portret. — George Sterian portret. — Secerătorea, tablou de Jules Breton (Mus. Luxemburg). — Perietzean Buzău, portret. — Călătoria unui ministru pe căile ferate germane.

— „România musicală”, revistă musicală-teatrală literară, a intrat în anul al VI al existenței sale. Ea apare de 2 ori pe lună și abonamentul în țară și în părțile locuite de români pe an lei 12, șese luni lei 7, pentru preoți, învățători, sub șefi de muzici militare, sergenți, caporali și soldați muzicanți cum și elevilor de pe la conservatorii, cari n'au terminat cursurile pe an 8 lei sau 3 fl. 50 cr.

Atragând atențiunea publicului asupra ei dăm sumarul nrului 1 din 1895: Anul nou. — Între artiștii nostri. Convorbiri teatrale. — Cronica musicală. — Corespondențe dela „România Musicală”. — Cronica teatrală. — Impresiunile unei cântărețe. — Muzica. — Mersul muzicii peste Carpați. Din gazetele streine. — Opera și operele. — Artiștii nostri. — Una alta Bibliografii.

Din public. *)

Mulțămită publică.

Subscriji, în numele comitetului nostru parochial exprimăm deosebită noastră mulțămă acelor p. t. domni, cari la apelul nostru până la datul present, au avut bunăvoință a contribui pentru edificarea unei școle confessionale și repararea bisericii noastre din loc și anume:

Dr. Aurel Novac din Biserica albă 1 fl., Teodor Nicolau din Brașov 1 fl., Dr. S. Moldovan advocat în Orăștie 1 fl., Danil David senator în Orăștie 1 fl., Ioan Petric protopresbiter în Brașov 10 fl. 4 cr., V. Babeș din Budapesta 4 fl., Dr. Emil Babeș din Budapesta 4 fl., Tit Babeș din Budapesta 2 fl., Ilustra familie Mocsonyi 50 fl., Dimitrie Negrean din Beiuș 5 fl., Voie Hamșea prot. în Lipova 2 fl. — Suma 82 fl. 4 cr.

Tulin Rogescu, paroch și protopresbiter.

Nicolau Pop, episcop.

*) Pentru cele publicate în rubrica acesta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Nr. 787-1894

[2] 1-1

Publicațiune.

Bucura Pușlenghea din Ungra, protopresbiteratul Cohalmului, fiind despartită de pribegitul ei bărbat Simion Orbu din Bogata-Olténă, prin sentința Venerabilului Consistoriu archidiece-san din 15 Novembre, anul 1894 Nr. 7078 B. acesta se aduce la cunoștința publică în sensul §. 124 din procedura matrimonială.

Cohalm, 29 Decembre 1894.

Oficiul protopopesc gr. or. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea,
protopresbiter.

Nr. 1021/894

[250] 2-3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea parohiei a 2-a vacante din Poiana mărului de clasa II prin acesta se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 600 fl. ca venite stolare.

Doritorii de a compete la acesta parohie se asternă cererile lor instruite după lege la subscrisul oficiu în termenul indicat.

Zernesci, 12 Iunie, 1894.

Oficiul protopresbiterat al Branului în conțelegere cu comitetul parochial

Traian Meșian,
protopre-b.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanția pe mai mulți ani, provădute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

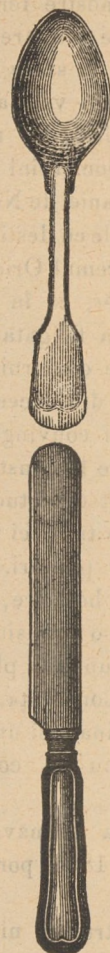
clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se

recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[17] 49-52

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

CRISĂ MARE!

New-York-ul și Londra nu au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintării s'a simțit îndemnată a desface proviziunea sa într-o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu executarea acestui mandat sunt împuțernicit eu. Expedez deci ori și cui obiectele următoare pe lângă simpla remunerare de fl. 6.60 și anume:

- 6 cuțite fine cu tăiș veritabil englez.
- 6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată.
- 6 linguri de argint patent american.
- 12 lingurițe de argint patent american.
- 1 lingură mare pentru supă, de argint patent american.
- 1 lingură mare pentru lapte, de argint patent american.
- 2 pahare pentru ouă, de argint patent american.
- 6 tave Victoria englezești.
- 2 felinare frumoase de masă.
- 1 sită pentru ceai.
- 1 lopătică pentru zahăr pisat.

[1] 1-5

44 de bucăți laolaltă numai fl. 6.60.

Tóte acestea 44 de bucăți au costat mai înainte fl. 40 și se pot căpeta acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează colorația 25 de ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin acestea în public, a retrimite banii tuturor cărora nu le convine marfa. Nimeni să nu lase deci privilegiul acesta admirabil și să-și procure splendida garnitură, care e cu deosebire acomodată ca

present de nuntă

precum și pentru tóte gospodăriile mai bune.

Se capătă numai la

A. HIRSCHBERG,

agentură principală a fabricelor americane unite de argintărie patent
Viena, II., Rembrandtstrasse 19, — Telefon Nr. 7114.

Espediția în provincie se face cu rambursă sau pe lângă anticiparea sumei.

Praful necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca înregistrată de alături (metal igienic).

Estras din scrisorile de recunoștință:

Vila-Lhota (Boemia), 7 Ianuar 1895. Cu obiectele comanda'e și sosite sunt foarte mulțumit. Sunt solide, frumoase și pe lângă aceea ieftine. Friederic Popelka, cooperator.

Vâlcele, 29 Decembre 1894. Am comandat pe adresa Bodnár 41 bucăți cuțite, furculițe etc. le am foarte bune și vă aduc mulțumirile mele. Ioan Neubauer.

Prebuch, 17 Decembre 1894. Expedarea d-vostă preă reușită, carea ne-a mulțumit pe deplin a provocat cea mai mare senzațiune pentru valoarea ei și prețul bagatel. A. Halvel.

Bistrița-mare, lângă Kozman 3 Faur 1894. Trimit paralele pentru marfa lăsată și sunt pe deplin mulțumit. Jacob Jelinck, preot.

Inrajkod, 4 Decembre 1894. Cu trimiterea foarte mulțumit, am recomandat-o la toți cunoștii. Helena Rogie.

Debovici, 30 Decembre 1894. Sunt foarte mulțumit cu marfa, te rog încă pentru o garnitură etc. Ioan Vasiesko, sergent de gendarmi.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1894.

Budapesta Predeal										Budapesta — Arad — Teiuș									
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
10. —	8.05	—	—	2.15	pl. Viena	sos.	3. —	1.55	1.55	7.20	6.25	—	—	—	—	—	—	—	—
8.25	2.10	—	—	9.15	Budapesta	↑	5.50	7.25	7. —	1.50	8.15	—	—	8.05	1.55	10. —	pl. Budapesta	sos.	7.35
11.24	4.07	6.23	9.05	11.12	Szolnok	↑	2.30	5.23	3.50	11.46	4.55	3.10	4.24	11.10	4. —	1.37	Szolnok	↑	4.18
1.35	5.46	9.29	11.33	12.50	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24	9.10	8.42	3.55	6.55	6.10	Arad	↑	11.30
3.46	7.08	—	1.50	2.12	Oradea-mare	↑	—	2.25	11.04	8.43	12.23	—	—	—	—	—	Arad	↑	11. —
4. —	7.15	12.05	2.24	2.19	Oradea-mare	↑	—	2.18	10.44	8.38	11.41	2.30	—	4.30	7.05	6.35	Glogovaț	↑	10.48
4.39	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.13	11.07	2.44	—	4.42	—	6.46	Györök	↑	10.25
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	↑	—	1.26	9.30	7.47	10.32	3.15	—	5.03	—	7.07	Pauliș	↑	10.11
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	↑	—	—	9.10	—	10.13	3.32	—	5.14	—	7.18	Radna-Lipova	↑	9.58
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	↑	5.40	12.47	8.31	7.08	9.41	3.58	—	5.32	7.50	7.35	Conop	↑	9.25
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Haledin	↑	4.52	12.17	7.53	6.39	9.02	4.30	—	5.56	—	7.58	Bérvava	↑	9.09
8.05	—	6.13	6.24	—	Ghirbău	↑	—	—	6.53	—	8.05	4.50	—	6.12	—	8.14	Soborșin	↑	8.21
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	Cluș.	↑	2. —	11.01	6.14	5.25	7.30	—	—	7. —	8.51	8.56	Zam	↑	7.45
8.49	11.10	—	8.40	6.11	Apahida	↑	—	10.45	5.45	4.48	6.47	—	—	7.28	9.10	9.24	Gurasada	↑	7.18
9.06	11.32	—	9.03	6.27	Ghiriș	↑	—	—	5.18	4.23	6.29	—	—	7.54	—	9.50	Ilia	↑	7.08
10.08	12.50	—	10.40	7.27	Cucerdea	↑	—	9.23	3.53	3. —	5.21	—	—	8.10	9.34	10.06	Branicica	↑	6.44
10.37	1.25	—	11.25	7.50	Ujóra	↑	—	8.53	3.06	2.20	4.47	—	—	8.28	—	10.24	Deva	↑	6.20
10.59	1.43	—	11.54	—	Vințul-de-sus	↑	—	—	2.48	2. —	4.31	—	—	8.54	10. —	10.50	Simeria (Piski)	↑	6.05
11.07	1.52	—	12.04	—	Aiud	↑	—	—	2.40	1.51	4.25	—	—	9.08	10.11	11.04	Orăștia	↑	5.09
11.31	2.18	—	12.34	8.17	Teiuș.	↑	—	8.23	2.11	1.23	4.04	—	—	10.06	10.37	11.43	Șibot	↑	4.44
11.48	2.40	—	—	8.33	Teiuș.	↑	—	8.06	1.45	12.54	3.42	—	—	10.37	11.43	12.06	Vințul de jos	↑	4.22
12.25	—	—	1.40	8.38	Crăciunel	↑	—	7.59	1.10	—	2.49	—	—	11.07	11.17	12.44	Alba-Iulia	↑	4.04
12.50	—	—	2.17	—	Blaș	↑	—	—	12.39	—	2.27	—	—	11.54	11.40	1.20	Teiuș	↑	3.19
1.04	—	—	2.35	9.09	Micăsasa	↑	—	—	12.24	—	2.13	—	—	—	—	—	—	—	—
1.35	—	—	3.14	—	Copșa-mică	↑	—	—	11.48	—	1.39	—	—	—	—	—	—	—	—
1.50	—	—	3.34	9.42	Mediaș	↑	—	6.56	11.29	—	1.18	—	—	—	—	—	—	—	—
2.13	—	—	3.49	9.44	Elisabetopol	↑	—	6.54	11.14	—	1.01	—	—	—	—	—	—	—	—
2.32	—	—	4.11	9.59	Sighișoara	↑	—	6.41	10.55	—	12.46	—	—	—	—	—	—	—	—
3.04	—	—	4.48	10.22	Hașfalău	↑	—	6.20	10.21	—	11.39	—	—	—	—	—	—	—	—
3.39	—	—	5.27	10.51	Homorod	↑	—	5.53	9.42	—	11.17	—	—	—	—	—	—	—	—
4.01	—	—	6.10	11.12	Agostonfalva	↑	—	5.33	9.13	—	10.02	—	—	—	—	—	—	—	—
5.26	—	—	7.50	12.26	Apăța	↑	—	4.27	7.45	—	9.22	—	—	—	—	—	—	—	—
6.08	—	—	8.30	12.58	Feldioara	↑	—	3.53	7.01	—	8.57	—	—	—	—	—	—	—	—
6.40	—	—	9.03	1.15	Brasov	↑	—	3.37	6.33	—	8.23	—	—	—	—	—	—	—	—
7.16	—	—	9.38	1.34	Timiș	↑	—	3.16	5.53	—	7.43	—	—	—	—	—	—	—	—
8. —	—	—	10.25	2.09	Predeal	↑	—	2.45	5.08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	2.19	București	↑	—	7.01	2.18	—	10.37	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	3.01	—	—	—	6. —	1.42	—	9.57	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	3.31	—	—	—	5. —	1.12	—	9.30	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	9.15	—	—	—	7.45	—	—	4.40	—	—	—	—	—	—	—	—

Nota: Orel însemnate în stânga stațiilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orel de nopțe

Redactor responsabil Silvestru Moldovan.

Tipariul tipografiei archidieceesene.